

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 602/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť mesta Dolný Kubín, Hviezdoslavovo námestie 2, Dolný Kubín, IČO 00 314 463, zastúpeného ALTER IURIS, s. r. o., Tolstého 9, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Kucbel, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 90/2018 z 29. apríla 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť mesta Dolný Kubín o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. augusta 2020 doručená ústavná sťažnosť mesta Dolný Kubín, Hviezdoslavovo námestie 2, Dolný Kubín, IČO 00 314 463 (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného

porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obdo 90/2018 z 29. apríla 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ si žalobou doručenou Okresnému súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) uplatnil proti žalovanému v I. rade obchodnej spoločnosti Y. F., spol. s r. o., ktorá bola 29. apríla 2017 vymazaná z obchodného registra nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 43 293,92 € s príslušenstvom. V priebehu konania vysvitlo, že pasívne vecne legitimovaným na vydanie bezdôvodného obohatenia je žalovaný v II. rade [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalovaný v 2. rade“). V predmetnom konaní sa okrem iného posudzovala otázka, či k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo úmyselným konaním právneho predchodcu žalovaného v 2. rade.

3. Okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 2 Cb 16/2012-443 z 10. februára 2016 tak, že žalobe sťažovateľa proti žalovanému v 2. rade v plnom rozsahu vyhovel, pričom dospel k záveru, že nárok sťažovateľa nie je premlčaný, keďže k získaniu bezdôvodného obohatenia právnym predchodcom žalovaného v 2. rade ([REDACTED]) došlo úmyselným konaním.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal žalovaný v 2. rade odvolanie, v ktorom okrem iného uviedol, že *«„k nesprávosti napadnutého rozsudku žalovaný 2/ uvádza, že záver sudu prvého stupňa, ktorý nevzhladol dôvodnosť námietky premlčania vznesenej zo strany žalovaného v rade 2/ za neudržateľný, arbitrárny a odporujúci listinným dokladom, ktoré tvoria súčasť spisového materiálu, a ktorých obsah bol oboznámený v rámci konania pred súdom prvého stupňa. Prvostupňový súd sa nesprávne vyriadal s námietkou premlčania, ktoré v konaní kvalifikovaným spôsobom vzniesol žalovaný 2/ vo vzťahu k celému žalobou uplatňovanému nároku...“* Žalovaný v II. rade sa žiadnym spôsobom nevyjadril k otázke nesprávosti posúdenia bezdôvodného obohatenia

ako úmyselného bezdôvodného obohatenia a k uvedenej otázke neuviedol žiadne argumenty a tvrdenia.».

5. O odvolaní žalovaného v 2. rade rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 13 Cob 214/2016-552 z 22. februára 2017 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny s tým, že sa *„podrobne venoval námietkam žalovaného v II. rade aj čo do otázky premlčania nároku žalobcu...“*. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v 2. rade dovolanie, v ktorom namietal, že *„v odvolaní vzniesol námietku aj čo do posúdenia dĺžky objektívnej premlčacej doby a úmyselného bezdôvodného obohatenia“*, pričom tieto skutočnosti subsumoval pod dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 písm. a) a § 420 ods. 1 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). O dovolaní rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Obdo 36/2017 z 23. marca 2018, ktoré bolo zrušené nálezom ústavného súdu č. k. I. ÚS 209/2018-65 z 19. septembra 2018. Po vrátení veci najvyšší súd o dovolaní opätovne rozhodol napadnutým uznesením z 29. apríla 2020, ktorým rozsudok krajského súdu z 22. februára 2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, že žalovaný v 2. rade namietal, že krajský súd sa v rozpore s obsahom odvolania odmietol zaoberať otázkou správnosti posúdenia úmyselného bezdôvodného obohatenia okresným súdom. Túto námietku najvyšší súd akceptoval a dospel k záveru, že krajský súd rozsudok nedostatočne odôvodnil vo vzťahu k spochybneniu záveru o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaným v 2. rade.

6. Najvyšší súd po oboznámení sa s odvolaním žalovaného v 2. rade uviedol, že z neho síce nevyplýva, že by žalovaný v 2. rade výslovne namietol záver okresného súdu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení, z jeho obsahu však nemožno mať pochybnosti o tom, že namietal aj posúdenie 10-ročnej premlčacej lehoty okresným súdom podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Bolo teda zjavné, že spochybnil aj záver okresného súdu o tom, že došlo k úmyselnému získaniu bezdôvodného obohatenia právnym predchodcom žalovaného v 2. rade. Na viacerých miestach odvolania žalovaný v 2. rade dôvodil, že žalobou uplatnené právo bolo premlčané, pretože bolo uplatnené po uplynutí trojročnej

objektívnej lehoty, ktorú považoval za relevantnú v predmetnej veci, a teda nie 10-ročnú. Najvyšší súd dospel k záveru, že existencii úmyslu smerujúceho k získaniu bezdôvodného obohatenia sa krajský súd dostatočne nevenoval, čím zaťažil konanie procesnou vadou podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá zakladá prípustnosť dovolania a ktorá je dôvodom na zrušenie rozsudku krajského súdu.

7. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym záverom najvyššieho súdu, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu zakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, keďže je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu. Poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. 2/2016 z 3. decembra 2015 k výkladu § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky (ďalej len „stanovisko“), v zmysle ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.

8. Z judikatúry najvyššieho súdu (4 Obdo 31/2019) vyplýva, že závery stanoviska možno vzťahovať aj na § 420 písm. f) CSP. Za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu treba aj naďalej považovať použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a uverejnené stanoviská (6 Cdo 29/2017). Senát najvyššieho súdu, ktorý by sa chcel odkloniť od stanoviska by bol povinný postúpiť vec veľkému senátu na rozhodnutie, čo sa v predmetnej veci nestalo. Najvyšší súd sa napadnutým uznesením odchýlil od svojej ustálenej rozhodovacej praxe bez toho, aby toto odklonenie dostatočným spôsobom odôvodnil.

9. Sťažovateľ namieta, že neboli naplnené podmienky pre prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP „a pre aplikáciu výnimky v zmysle druhej vety stanoviska.

... odvolací súd pri odôvodnení svojho rozsudku postupoval v súlade so zákonom a rozsudok riadne a podrobne zdôvodnil. Odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Žiline

nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých, extrémnych prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry ESLP.“.

10. Podľa sťažovateľa krajský súd sa vo svojom rozsudku v bodoch 33 a 34 dostatočne venoval otázke úmyselného bezdôvodného obohatenia. Krajský súd dospel k záveru, že *„žalovaný v II. rade vo svojom odvolaní nenapadol zistenie okresného súdu o úmyselnom vzniku bezdôvodného obohatenia, pričom sa podrobne a vyčerpávajúco vysporiadal s tým, prečo sa predmetnou otázkou nezaoberal.“.* Najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol, že odvolanie žalovaného v 2. rade neobsahovalo výslovnú námietku záveru okresného súdu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení, pričom krajský súd *„si predmetné vyhodnotil tak, že žalovaný v II. rade zistenie okresného súdu o úmyselnom vzniku bezdôvodného obohatenia nenapadol. V tejto časti svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, ako je zrejmé z bodov 33. a 34. odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Žiline.“.*

11. Sťažovateľ namieta, že napadnutým uznesením došlo aj k porušeniu ústavného princípu právnej istoty, ktorého súčasťou je aj požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď. K porušeniu princípu právnej istoty môže dôjsť aj nerešpektovaním požiadavky predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Sťažovateľ v tomto kontexte poukazuje na relevantnú judikatúru ústavného súdu a taktiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa rozdielnosti rozhodovania najvyšších súdov [napr. Beian proti Rumunsku (č. 1)].

12. V otázke posúdenia nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia súdu existuje stanovisko najvyššieho súdu. Najvyšší súd v napadnutom uznesení *„v podobnej veci, o ktorej už v judikatúre Najvyššieho súdu SR bola zavedená prax a táto bola ustálená, rozhodol odlišne... Sťažovateľ má za to, že nebola splnená výnimka v zmysle druhej vety stanoviska. Nemožno tvrdiť, že by rozsudok Krajského súdu v Žiline neobsahoval zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal s otázkou úmyselného vzniku bezdôvodného obohatenia, avšak len odlišne, ako je názor Najvyššieho súdu SR.“.*

... je potom nevyhnuté považovať Uznesenie za rozhodnutie, ktorým sa Najvyšší súd SR odchýlil od doterajšej právnej praxe, pričom Najvyšší súd SR pri vydaní tohto Uznesenia nijakým spôsobom neodôvodnil a právne nevyargumentoval, dôvody, ktoré dovolací súd viedli k zmene zaužívanej právnej praxe zjednotenej stanoviskom... aj vo svetle súčasnej judikatúry Ústavného súdu SR odchýlenie sa od doterajšej právnej praxe bez toho, aby súd riadne právne a logicky podložil zmenu právnej praxe je dostatočné na to, aby takéto rozhodnutie predstavovalo zásah do základných práv a slobôd účastníka konania.“.

13. Právny záver najvyššieho súdu o nedostatočnom odôvodnení rozsudku krajského súdu považuje sťažovateľ aj za nesprávne právne posúdenie veci, poukazuje pritom na judikatúru ústavného súdu a ESLP týkajúcu sa požiadaviek na odôvodnenia súdnych rozhodnutí. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu *„inklinuje k záveru, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektoré z otázok odvolania a vyčerpávajúco na ne odpovie, avšak v rozpore s názorom Najvyššieho súdu SR, potom takéto rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, čo Sťažovateľ považuje na ústavnoprávne neakceptovateľné a neudržateľné a zakladá arbitrárnosť rozhodnutia Najvyššieho súdu...“.*

14. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obdo/90/2018, zo dňa 29. 04. 2020 bolo porušené základné právo Sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde a základné právo Sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.

II... zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obdo/90/2016, zo dňa 29. 04. 2020 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

III... priznáva Sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 450,28 Eur, ktorú je povinný uhradiť Najvyšší súd Slovenskej republiky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu Sťažovateľa...“

II.

Právomoc ústavného súdu, relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

15. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

18. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

20. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

21. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

22. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

23. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na to, že sťažovateľ sa vo svojej ústavnej sťažnosti usiluje o kasáciu kasačného rozhodnutia. Ústavný súd už vyslovil (sp. zn. I. ÚS 246/2012 zo 6. júna 2012) názor na odmietnutie sťažnosti proti kasačnému rozhodnutiu, podľa ktorého sťažnosť bola podaná predčasne, keďže „sťažovateľka bude mať možnosť v ďalšom štádiu konania pred okresným súdom uplatniť ochranu označeného práva aj svoju argumentáciu týkajúcu sa skutkovej a právnej stránky predmetnej veci, z čoho vyplýva, že má ešte k dispozícii iný prostriedok ochrany tohto práva, ktorého porušenie namieta vo svojej sťažnosti. V danej veci sa súdne konanie nachádza v štádiu konania na okresnom súde, ktorý bude vo veci opätovne konať v súlade s názorom dovolacieho súdu.“. Podobne ústavný súd odôvodnil odmietnutie ústavných sťažností aj v ďalších svojich rozhodnutiach v obdobných veciach (pozri m. m. I. ÚS 167/2012, III. ÚS 38/2013, I. ÚS 214/2014, II. ÚS 339/2019). Tento právny názor však neplatí absolútne. Ústavný súd už zrušujúce rozhodnutia preskúmaval (pozri II. ÚS 398/08, II. ÚS 439/2015, II. ÚS 152/2016 – bod 3) a robí tak aj najvyšší súd (pozri 2 Cdo 1/2013; porovnaj tiež diskusiu v publikácii *Súkromné právo* č. 10-11/2015 v článkoch JAKUBÁČ, R. Kasačné rozhodnutie dovolacieho súdu a ústavná sťažnosť. a ŠTIAVNICKÝ, J. Kasačné rozhodnutie dovolacieho súdu a ústavná sťažnosť – prečo nie?, ako aj podobnú diskusiu o preskúvaní kasačných rozhodnutí v náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL. ÚS 29/2011 v časti VI a v odlišných stanoviskách). K tomu je však potrebné uviesť, že k zrušeniu zrušujúceho rozhodnutia dochádza iba v tom prípade, keď dôvody na tento krok sú natoľko závažné, že sa blížia zmätočným záťažiam konania, a tak znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúvaného kasačného rozhodnutia.

24. Obdobne k prípustnosti dovolania – o ktorú ide aj v prerokúvanom prípade – ústavný súd stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07,

IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné.

25. Ústavný súd preskúmaval aj také rozhodnutia, kde rozhodujúcou otázkou bolo posúdenie prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania prípadne mimoriadneho dovolania. Napr. v náleze sp. zn. II. ÚS 398/08 ústavný súd zrušil kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu. V predmetnej veci však išlo o posúdenie prípustnosti dovolania z dôvodov zmätočnosti podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku podaného v konaní o rozvod manželstva, ktoré bolo právoplatne rozvedené. V uvedenej veci išlo o nejednoznačný výklad zákonného ustanovenia, ktoré malo zakladať prípustnosť dovolania v konaní podľa zákona o rodine, ktorého výsledkom je právotvorné (konštitutívne) rozhodnutie. V náleze sp. zn. III. ÚS 307/2012 išlo o prípustnosť mimoriadneho dovolania podaného inou osobou ako účastníkom konania (Generálnym prokurátorom Slovenskej republiky) v situácii, keď účastník konania sám dovolanie nepodal. V aktuálne prerokúvanej ústavnej sťažnosti takéto výnimočné okolnosti nemožno identifikovať.

26. Pre záver o tom, či ústavný súd preskúma zrušujúce (kasačné) rozhodnutie najvyššieho súdu, bude významné aj skúmať dopad tohto kasačného rozhodnutia na ďalší priebeh predmetného konania. Miera tohto dopadu je predovšetkým daná právnym názorom, ktorý najvyšší súd v kasačnom rozhodnutí vysloví a ktorým je súd nižšieho stupňa viazaný. Nepochybne výraznejší dopad na konanie bude mať kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré posudzovalo hmotnoprávne ustanovenia a v ktorom najvyšší súd vyslovil právny názor, ktorý sa dotýka veci samej. Významným kritériom bude aj hľadisko právnej istoty účastníkov konania (strán sporu).

27. V súvislosti s podstatou a zmyslom princípu subsidiarity ústavný súd ale poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

28. Ústavný súd vo svojej judikatúre taktiež opakovane vyslovuje, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je len také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľ'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktorého nápravu nemožno dosiahnuť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v príslušných procesných kódexoch (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06).

29. Ak ústavný súd v rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti pripustil výnimky z tejto zásady, išlo o prípady, keď ešte pred právoplatným skončením konania vo veci samej bolo v konaní o ústavnej sťažnosti napadnuté právoplatné rozhodnutie, ktorým sa skončila iba určitá časť konania alebo ktorým sa riešila iba určitá parciálna procesná otázka. Podmienkou na pripustenie takejto výnimky však je, že v konkrétnom prípade musí ísť o rozhodnutie spôsobilé výrazne a nezvratným (nereparovateľným) spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa, ako aj to, že námietka ich porušenia sa musí vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla by už byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09).

30. V prerokúvanej veci ide v zásade o interpretáciu textu odvolania najvyšším súdom, ktorý obsah odvolania posúdil odlišne ako krajský súd. Najvyšší súd dospel k záveru, že žalovaný v 2. rade v odvolaní výslovne nenamietal záver o úmyselnom

bezdôvodnom obohatení. Nebolo však sporné, že v odvolaní namietal aplikáciu 10-ročnej premlčacej lehoty a argumentoval, že sťažovateľom uplatnený nárok je premlčaný, pretože ho uplatnil po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, ktorú bolo potrebné aplikovať. Najvyšší súd považoval rozsudok krajského súdu vzhľadom na obsah odvolania žalovaného v 2. rade za nedostatočne odôvodnený, čo považoval za procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

31. Sťažovateľ s uvedenou interpretáciou odvolania žalovaného v 2. rade nesúhlasí a zároveň spochybňuje právny názor najvyššieho súdu, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, pričom poukazuje na obsah stanoviska.

32. V rámci predbežného preskúmania ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd dospel k záveru, že v predmetnej veci – pri posúdení prípustnosti dovolania žalovaného v 2. rade – absentujú také okolnosti, ktoré by zakladali právomoc ústavného súdu preskúmať právne názory najvyššieho súdu v napadnutom uznesení.

33. Ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že najvyšší súd v napadnutom uznesení formuloval právny názor týkajúci sa nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu, neuviedol právny názor týkajúci sa veci samej. Obdobne pokiaľ ide o odkaz sťažovateľa na stanovisko najvyššieho súdu a na neskoršiu rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu aj za účinnosti Civilného sporového poriadku ako nového procesného kódexu, ústavný súd vo všeobecnosti konštatuje, že posudzovanie podmienok prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP odvolávaním sa na jeho predchádzajúcu rozhodovaciu prax (judikatúru) viažucu sa na už neúčinný procesný predpis [§ 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku] nemusí zohľadňovať dostatočne aktuálnu koncepciu dovolania a samotnú podstatu prípustnosti dovolania založeného na dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP. Takýto prístup môže za určitých okolností neprimerane reštriktívne obmedziť prístup dovolateľov k vecnému prieskumu rozhodnutí odvolacích súdov z pohľadu zachovania procesných garancií a požiadaviek práva na spravodlivý proces. Z uvedeného dôvodu odchýlenie sa najvyššieho súdu v napadnutom uznesení od predmetného stanoviska

viažuceho sa na neúčinný právny predpis (ktorý napokon sám stanovil prípustnú výnimku z prezentovaného právneho názoru, pozn.) neindikuje samo osebe dôvod na intervenciu ústavného súdu.

34. V aktuálnom procesnom štádiu konania neprichádza do úvahy pri rešpektovaní princípu subsidiarity, z ktorého vychádza čl. 127 ods. 1 ústavy, uplatnenie právomoci ústavného súdu, keďže o veci sťažovateľa bude ďalej prebiehať konanie pred všeobecnými súdmi, kde sťažovateľ môže dosiahnuť ochranu ním označených práv podľa ústavy a dohovoru.

35. Na tomto základe ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

36. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu